



Warszawa, dnia 25 lipca 2006 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA**  
**Rzecznik Praw Obywatelskich**

*Dr Janusz KOCHANOWSKI*

RPO-533573-X/06/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan  
Jan SZYSZKO

Minister Środowiska

***Wielce Szanowny Panie Ministrze***

Uprzejmie informuję Pana Ministra, iż otrzymuję od rolników skargi na brak możliwości uzyskania odszkodowań z tytułu szkód łowieckich wyrządzonych przez zające w sadach.

W tej mierze wskazać należy, że zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 roku *Prawo łowieckie* (t.j. Dz. U. z 2005 R., Nr 127, poz. 1066 ze zm.), dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny. Równocześnie, stosownie do postanowień art. 50 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 tej ustawy, Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w ten sposób, iż na obszarach obwodów łowieckich leśnych odszkodowania wypłaca Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ze środków budżetu państwa, a obwodów łowieckich polnych i obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich - zarząd województwa.

W świetle przywołanych regulacji prawnych, Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zające, mimo że są one zwierzyną łowną. Za problematyczne należy przy tym uznać dochodzenie ewentualnego odszkodowania za takie szkody na podstawie zasad ogólnych odpowiedzialności deliktowej (art. 415 i następne *kodeksu cywilnego*).

Powyższy stan prawny budzi wątpliwości natury konstytucyjnej. Zgodnie bowiem z art. 64 *Konstytucji RP*, każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia. Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.

Tymczasem w przypadku rolników, którym z tytułu szkód wyrządzanych w sadach przez zające nie przysługuje odszkodowanie, dochodzi do ich dyskryminacji w życiu gospodarczym (art. 32 *Konstytucji RP*). Nadto obowiązujące regulacje zdają się pozostawać *de facto* i *de iure* w kolizji z istotą prawa własności, między innymi poprzez niemożność uzyskania rekompensaty z tytułu poniesionych szkód od Skarbu Państwa, jako właściciela zwierzyny łownej w stanie wolnym.

Będę wdzięczny Panu Ministrowi za przedstawienie swojego stanowiska. Równocześnie zwracam się z prośbą o rozważenie możliwości podjęcia stosownych kroków legislacyjnych.

***Łączę wyrazy szacunku***

*/-/*

## **Abstrakt wystąpienia z dnia .....lipca 2006 r. RPO-533573-X/06**

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 roku *Prawo łowieckie* (t.j. Dz. U. z 2005 R., Nr 127, poz. 1066 ze zm.), dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny. Równocześnie, stosownie do postanowień art. 50 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 tej ustawy, Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną.

W świetle tych regulacji prawnych, Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zające, mimo że są one zwierzyną łowną. Za problematyczne należy przy tym uznać dochodzenie ewentualnego odszkodowania za takie szkody na podstawie zasad ogólnych odpowiedzialności deliktowej (art. 415 i następne *kodeksu cywilnego*).

Zgodnie z art. 64 *Konstytucji RP*, każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia. Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. W przypadku rolników, którym z tytułu szkód wyrządzanych w sadach przez zające nie przysługuje odszkodowanie, dochodzi do ich dyskryminacji w życiu gospodarczym (art. 32 *Konstytucji RP*). Nadto obowiązujące regulacje zdają się pozostawać *de facto* i *de iure* w kolizji z istotą prawa własności, między innymi poprzez niemożność uzyskania rekompensaty z tytułu poniesionych szkód od Skarbu Państwa, jako właściciela zwierzyny łownej w stanie wolnym.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Środowiska o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie oraz rozważenie możliwości podjęcia stosownych kroków legislacyjnych.